

ΤΟ ΣΤΟΙΧΕΙΩΜΕΝΟ ΣΠΙΤΙ

Γκρρρ... έτριξε η πόρτα, αλάδωτη σίγουρα και κλειστή εδώ και τουλάχιστον είκοσι χρόνια. Ο Ηλίας την έσπρωξε απαλά.

— Σου λέω να φύγουμε! Τώρα! Αυτό το σπίτι είναι στοιχειωμένο! Όλοι το λένε στη γειτονιά, φώναξε η Αλκμήνη.

— Εγώ πάλι λέω να μπορούμε, είπε ο Ηλίας στο κορίτσι του. Κάποιος έχει σπάσει το λουκέτο, κάτι έγινε εδώ... μπορεί να λήστεψαν το σπίτι χθες το βράδυ ή ίσως το πρωί.

— Ένα το 'σπασε το φάντασμα, ψέλλισε ο μικρός Παύλος φοβισμένος.

— Σπάνε, βρε, τα φαντάσματα λουκέτα; Αυτά μπαίνουν όπου θέλουν! του είπε η αδερφή του, η Μελίσα, η οποία αμέσως πρότεινε και τη δική της ιδέα:

— Εγώ λέω να καλέσουμε την αστυνομία.

Ο Ηλίας, ακούγοντας όλα αυτά, έμεινε να κοιτά την πόρτα αναποφάσιτος.

— Εσύ τι λες; ρώτησε την Έρση.

— Δεν ξέρω... Τι να σου πω...

— Εγώ πάντως λέω να φύγουμε, αν όμως κάποιος τελικά μπει, ας είναι ο πιο θαρραλέος, είπε η Αλκμήνη.

Όλοι γύρισαν και κοίταξαν τον Νίκο, που μέχρι εκείνη τη στιγμή τους αγνοούσε, καθισμένος στο πεζούλι και παίζοντας με το κινητό του.

— Τι συμβαίνει; Γιατί με κοιτάτε όλοι; αναρωτήθηκε σηκώνοντας το κεφάλι από το κινητό, καθώς ένωσε τα βλέμματα των φίλων του πάνω του.

Δεν είχε πάρει είδηση τίποτα στ' αλήθεια!

— Νίκο, κάποιος έσπασε το λουκέτο. Αυτό το σκουριασμένο λουκέτο που πάντα θέλαμε ν' ανοίξουμε! είπε ο Ηλίας.

— ΟΚ, να καλέσουμε την αστυνομία! απάντησε αυθόρμητα ο Νίκος.

— Πες τα χρυσόστομε! αναφώνησε η Μελίσσα ανακουφισμένη που έβρισκε συμπαραστάτη.

— Άμα καλέσουμε την αστυνομία, δε θα μας αφήσουν να μπούμε μέσα και θα κλείσουν πάλι το σπίτι με άλλο λουκέτο, αστυνομικό! Έχεις δει αστυνομικό λουκέτο; ρώτησε με ύφος ο Ηλίας.

— Ομολογώ πως όχι, του απάντησε ο Νίκος σκεφτικός και ψύχραιμος.

Εκείνη την ώρα φάνηκε κι ο Χρήστος.

— Τι έγινε, ρε παιδιά; Γιατί είστε έτσι;

— Τα παιδιά τού εξήγησαν.

—Και τι περιμένετε; κι έδωσε μια σπρωξιά και
μπούκαρε μέσα στο σπίτι.

Τα παιδιά έμειναν να κοιτάζονται. Μόνο η Μελί-
σα φώναξε:

—Χρήστο, πρόσεξε! Το σπίτι είναι στοιχειωμένο!

—Ελάτε, καλέ! Ελάτε να δείτε! τους φώναξε ο
Χρήστος.

—Περιμένετε! Θα μπω κι εγώ και θα σας πω, είπε
ο Ηλίας και μπήκε προσεχτικά.

Το σπίτι ήταν μια παλιά μονοκατοικία στα Παλαιά,
στη γειτονιά των παιδιών. Τα παιδιά πήγαιναν συχνά
εκεί και έπαιζαν στην αυλή του σπιτιού, που προσφε-
ρόταν για παιχνίδι, ακόμα και για ποδόσφαιρο, μιας
και ήταν ευρύχωρη, με πέτρες στο δάπεδο της αυ-
λής. Κάποτε μπορεί αυτό το σπίτι να ήταν ένα ωραίο
αρχοντικό, όχι όμως πια. Χρόνια εγκαταλελειμμένο,
με μια μεγάλη αλυσίδα να σφαλίζει την πόρτα κι ένα
πολύ χοντρό λουκέτο, που σίγουρα ήθελε σιδερο-
πρίονο για να σπάσει. Πραγματικά περίεργο πώς και
ποιος άνοιξε αυτό το σπίτι.

Ξαφνικά τα παιδιά είδαν τους δύο φίλους τους να
βγαίνουν τρέχοντας έξω.

—Κάποιος είναι μέσα, είπε ο Ηλίας.

Η Αλκμήνη έτρεξε πλάι του με αγωνία.

—Κάτι κινείται, συμπλήρωσε ο Χρήστος.

—Σας είπα να φωνάξουμε την αστυνομία! φώνα-
ξε η Μελίσα, αρπάζοντας το κινητό του Νίκου από
τα χέρια του για να καλέσει την αστυνομία.

— Τον κωδικό. Τώρα! του είπε επιτακτικά η Με-
λίσσα.

— Περίμενε, της είπε ο Νίκος πιο ψύχραιμος. Έχω
μια ιδέα, περιμένετε όλοι εδώ.

Κι έφυγε φουριόζος, αφήνοντας τη Μελίσσα να
δοκιμάζει κωδικούς στο κινητό του, μέχρι που το
μπλόκαρε... «Ποιος τον ακούει τώρα...» σκέφτηκε η
Μελίσσα και κατσούφιασε. Ο Νίκος επέστρεψε μετά
από λίγο με τον Στέλιο, τον μεγάλο του αδελφό. Ο Στέ-
λιος είναι φοιτητής αρχαιολογίας και σπουδάζει στην
Αθήνα. Έτυχε όμως να έχει έρθει αυτές τις μέρες,
γιατί έκανε μια έρευνα στο Δημοτικό Κέντρο Ιστορίας
και Τεκμηρίωσης Βόλου για μια εργασία του.

— Ξέρετε ότι το πιο λογικό είναι να καλέσουμε
την αστυνομία, τους είπε ήρεμα.

— Αυτό είπα κι εγώ! σήκωσε πάλι τη φωνή η Με-
λίσσα.

— Έχεις δίκιο, αλλά πάντα θέλαμε να εξερευνή-
σουμε αυτό το σπίτι. Ας το εξερευνήσουμε και μετά
ας την καλέσουμε! του απάντησε ο Χρήστος.

Ο Στέλιος έμεινε για λίγο σκεπτικός κι έπειτα
τους είπε:

— Ξέρετε, κι εγώ ήθελα πάντα να εξερευνήσω
αυτό το σπίτι. Όπως παίζετε εσείς εδώ από μικρά,
έτσι έπαιζα κι εγώ με τους φίλους μου.

Και τότε μια μαύρη σκιά που βγήκε πάρα πολύ
γρήγορα από το σπίτι τούς τράβηξε την προσοχή
και τους έκοψε την ανάσα.

—Να, βρε παιδιά! Η γάτα ήταν που έψαχνε να φάει κάτι! είπε η Μελίσσα κι έτρεξε πίσω της – σίγουρα για να της δώσει από το σάντουιτς που της είχε βάλει, φεύγοντας από το σπίτι, στην τσέπη η γιαγιά της.

Ο μικρός Παύλος ακολούθησε τη Μελίσσα.

Τα παιδιά ανακουφίστηκαν. Ο Στέλιος έβαλε το κεφάλι του μέσα στο σπίτι.

— Ποιοι μπήκατε; ρώτησε.

— Εγώ κι ο Ηλίας, του απάντησε ο Χρήστος.

— Και τι είδατε;

— Όχι πολλά, είχε πολύ σκοτάδι, απάντησε ο Ηλίας. Πρέπει ή ν' ανοίξουμε τα πατζούρια...

— Αδύνατον, θα μας πάρει είδηση όλη η γειτονιά... τον διέκοψε η Αλκμήνη.

— Ή φακό, συμπλήρωσε η Μελίσσα, που σαν να ένιωθε περισσότερη ασφάλεια τώρα, με τον Στέλιο στην παρέα τους.

Τα παιδιά την κοίταξαν εντυπωσιασμένα – αυτή δεν ήταν που μέχρι πριν από λίγο φώναζε να καλέσουν την αστυνομία;

— Χμ... καλή ιδέα! Δεν τρέχεις, Νίκο, να φέρεις τον φακό από την αποθήκη; είπε ο Στέλιος στον αδερφό του.

— Έγινε! είπε ο Νίκος και... εκσφενδονίστηκε προς την κατεύθυνση του σπιτιού του.

Ο Νίκος επέστρεψε σε λίγο μ' έναν σούπερ ντούπερ υπερσύγχρονο φακό, με τον οποίο ο Στέλιος

έμπαινε σε σπήλαια, όταν πήγαινε με τους φίλους του για πεζοπορία στο Πήλιο.

— Περιμένετε εδώ, είπε ο Στέλιος, πήρε τον φακό και μπήκε επιφυλακτικά στο σπίτι.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ – ΚΑΘΕ ΤΟΠΟΣ ΚΙ ΕΝΑΣ ΘΗΣΑΥΡΟΣ

Η μαμά μου λέει ότι, όταν θέλεις κάτι, μπορείς να το πετύχεις, αρκεί να προσπαθήσεις. Με έχει πείσει και έχω αρχίσει και το πιστεύω κι εγώ αυτό. Εγώ όμως πιστεύω και κάτι άλλο, ότι «κάθε τόπος κι ένας θησαυρός». Και είμαι σίγουρος γι' αυτό – αν δεν το πίστευα εξάλλου πώς θα ήθελα να γίνω αρχαιολόγος;

Αυτό το καλοκαίρι έφερε τα πάνω κάτω στη ζωή μας. Η μαμά έχασε τη δουλειά της –ήταν γραμματέας σε μια βιοτεχνία που έκλεισε, «έβαλε λουκέτο», όπως λέει η μαμά– κι ο μπαμπάς «δέχτηκε μείωση μισθού», όπως έλεγε κι εκείνος, από τ' αφεντικό του στο εστιατόριο όπου δούλευε τα τελευταία πέντε χρόνια. Μέσα σε αυτό τον πανικό η μαμά έμεινε έγκυος. «Αφού δεν έχω δουλειά, ας κάνω τουλάχιστον το δεύτερο παιδί που πάντα ήθελα» την άκουσα να λέει σε μια φίλη της. «Αποκοτιά» το χαρακτή-

ρισε η γιαγιά μου, η μαμά του μπαμπά μου, κι έλεγε: «Μέσα σε αυτήν την κρίση τι το φέρνετε το παιδί στον κόσμο; Τι θ' απογίνει;».

Εμένα όμως δε με πείραξε που έμεινε έγκυος, αυτό που με ενόχλησε ήταν ότι σταμάτησε πια να είναι η αποκλειστική μαμά μου. Άρχισε να έχει αδιαθεσίες, ζαλιζόταν, βαριόταν, της έφταιγαν όλα και γκρίνιαζε, δεν μπορούσαμε να πηγαίνουμε πια σε μουσεία και σε αρχαιολογικούς χώρους... κι εγώ καθηλώθηκα σ' έναν υπολογιστή να ψάχνω για σημαντικά ευρήματα από το ίντερνετ! Μα πώς να βρεις σημαντικά ευρήματα από το ίντερνετ; Ο αρχαιολόγος είναι άνθρωπος της δράσης, μαχητικός, με την αρχαιολογική σκαπάνη και το καπέλο με το γείσο για τον ήλιο – φυσικά ο σύγχρονος αρχαιολόγος έχει και μια αντιηλιακή στο τσαντάκι του!

Κάπως έτσι, με την αντιηλιακή στο τσαντάκι, το πινελάκι και το μικροσκοπικό μου σκαπετάκι, βγήκα στους δρόμους της Νέας Αγχιάλου, με το που πρωτοπήγαμε εκεί στις αρχές Ιουλίου. Ο μπαμπάς βρήκε δουλειά στον Βόλο και, μέχρι να βρούμε σπίτι στην πόλη, μέναμε στο εξοχικό του αδερφού της γιαγιάς μου, του θείου Αριστείδη, στη Νέα Αγχιάλο. Το σπίτι ήταν πολύ παλιό κι η μαμά συνέχεια γκρίνιαζε ότι όλο καθάριζε κι όλο σκόνη έπεφτε από το ταβάνι. Ερείπιο το ανέβαζε, ερείπιο το κατέβαζε... Έχανε την αξία της μ' αυτό το σπίτι η λέξη «ερείπιο»...

Πραγματικά ερείπια όμως μπορούσε να δει κανείς στη Νέα Αγχίαλο, όπου, καθώς διάβασα, στα αρχαία χρόνια βρίσκονταν δύο πόλεις, η Πύρσος και οι Φθιώτιδες Θήβες. Πάνω στον κεντρικό δρόμο που οδηγεί στον Βόλο, αλλά και πίσω από την αγορά, έξω από το τείχος, στο δυτικό άκρο της Νέας Αγχιάλου, καθώς και στην οδό Σταυρίδη προς τους λαχανόκηπους, στα νότια, μπόρεσα να δω απομεινάρια από αρχαία σπίτια, λουτρά, κεραμικά –χρονολογούνται, καθώς έμαθα, από την κλασική, τη γεωμετρική έως και τη νεολιθική εποχή– κίονες, ψηφιδωτά δάπεδα, καθώς και μέρος του αρχαίου τείχους. Θα είχα πολλά να ανακαλύψω, είμαι σίγουρος, αλλά δε με άφησαν. Μόλις λίγες μέρες μετά τη μετοίκησή μας (έτσι το χαρακτήρισε η μαμά) στη Νέα Αγχίαλο ο μπαμπάς –προς μεγάλη ανακούφιση της μαμάς– βρήκε σπίτι στον Βόλο, στη Νέα Ιωνία συγκεκριμένα, δίπλα ακριβώς στο ποτάμι. Αυτό το ποτάμι λέγεται Κραυσίδωνας και δεν είναι, λένε, ακριβώς ποτάμι, αλλά ένας χείμαρρος, που πηγάζει από τα ψηλά του Πηλίου και μάλιστα, όπως έμαθα πρόσφατα, από το Πλιασίδι, την ψηλότερη κορυφή του Πηλίου. Ο θεός Αριστείδης μού είπε ότι υπάρχουν πολλές πηγές και ρεματιές των οποίων τα νερά χύνονται στην κοίτη του ποταμού. Το καλοκαίρι ο Κραυσίδωνας είναι ξερός, τόσο ξερός, που πολλοί πάνε εκεί βόλτα τα σκυλιά τους. Η μαμά όμως δε με αφήνει να πηγαίνω εκεί

για εξερεύνηση και το πρόβλημα είναι ότι ούτε στη γειτονιά έχει παιδιά για να πεις ότι βρίσκω παρέα. Όμως σε λίγες μέρες ανοίγει το σχολείο κι εκεί ελπίζω να κάνω καινούριους φίλους. Η μαμά λέει ότι οι Βολιώτες είναι άνθρωποι φιλικοί και φιλόξενοι.

Το σχολείο που θα πάω βρίσκεται πολύ κοντά στο σπίτι μας και είναι συγκρότημα σχολείων, λέγεται συγκρότημα Μουρτζούκου. Αυτό το συγκρότημα βρίσκεται στη γωνία Αναπαύσεως και Ζάχου, ακριβώς δίπλα στο ποτάμι. Η είσοδος του Λυκείου είναι από την πλευρά του Κραυσίδωνα. Βρήκα κι ένα ωραίο βίντεο στο YouTube (Βίντεο αρ. 1) γι' αυτό το συγκρότημα. Παλιότερα υπήρχε εκεί ένα μεγάλο εργοστάσιο υφαντουργίας, που λειτούργησε από το 1908 μέχρι το 1954. Εκεί υπήρχε κι ένα φουγάρο που σφύριζε κάθε μέρα στις πέντε η ώρα το πρωί κι ο ήχος του ακουγόταν μέχρι την άλλη άκρη του Βόλου. Οι Βολιώτες έλεγαν τότε «Σφυρίζει ο Καλαμάρας». Ο Καλαμάρας ήταν ένας από τους ιδιοκτήτες του εργοστασίου. Τώρα πια τα κτίρια ανήκουν στο κράτος κι έχει απομείνει μόνο η πρόσοψή τους στην οδό Αναπαύσεως, αλλά και κάποια άλλα κτίρια, τα οποία χρησιμοποιούνται για το Σχολείο Δεύτερης Ευκαιρίας του Βόλου.

Έχω κάνει και μια λίστα με μουσεία που θέλω οπωσδήποτε να επισκεφτώ:

✓ Το Αθανασάκειο Αρχαιολογικό Μουσείο Βό-

λου, που έχει εκθέματα από την προϊστορική εποχή έως και τα ρωμαϊκά χρόνια.

- ✓ Το Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Βόλου, που βρίσκεται στην οδό Μικρασιατών 1 και Ζάχου γωνία, πολύ κοντά στο σχολείο μου, και έχει πετρώματα, ορυκτά και απολιθώματα.
- ✓ Το Κέντρο Τέχνης «Τζόρτζιο ντε Κίρικο», όπου γίνονται διάφορες εκθέσεις πολιτισμού.
- ✓ Το Μουσείο Πλινθοκεραμοποιίας Νικολάου και Σπυρίδωνος Τσαλαπάτα, που βρίσκεται στις παλιές εγκαταστάσεις του Εργοστασίου Πλινθοκεραμοποιίας στα Παλαιά.
- ✓ Το Λαογραφικό Κέντρο Κίτσου Μακρή στην οδό Κίτσου Μακρή 38, που φιλοξενεί τη λαογραφική συλλογή του σημαντικού λαογράφου, τη βιβλιοθήκη του, με 4.000 τόμους βιβλίων, καθώς και το αρχείο του, με 2.500 διαφάνειες και 4.000 φωτογραφίες.
- ✓ Το Εντομολογικό Μουσείο Βόλου, που είναι μοναδικό στο είδος του στην Ελλάδα και ένα από τα καλύτερα των Βαλκανίων και περιλαμβάνει πολλές χιλιάδες είδη εντόμων.
- ✓ Το Τυπογραφικό Μουσείο της εφημερίδας «Η Θεσσαλία», που από το 1898 δεν έπαψε να εκδίδεται και βρίσκεται στη Βιομηχανική Περιοχή, στις εγκαταστάσεις της εφημερίδας.
- ✓ Το Σιδηροδρομικό Μουσείο Θεσσαλίας.
- ✓ Το Μουσείο της Πόλης του Βόλου.

Και πρέπει οπωσδήποτε να πείσω τη μαμά να με πάει στον προϊστορικό οικισμό στο Διμήνι. Μου είπε ο θεός Αριστείδης ότι θα δω εκεί πραγματικά προϊστορικά ευρήματα! Άντε τώρα να την πείσεις να οδηγήσει... Έχει να οδηγήσει από τότε που έμαθε ότι είναι έγκυος. Κι ο μπαμπάς δουλεύει όλη μέρα... Και την ώρα που σημειώνω το Διμήνι στη λίστα μου, ακούω:

— Παναγιώτη, τηλέφωνο.

— Ποιος είναι;

— Από Πειραιά, η Λυδία.

Καπνός έγινα!